

ΠΟΛΥΩΝΥΜΑ ΚΑΙ ΠΟΛΥΩΝΙΜΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

Έστω $\mathbb{R}[s]$ το σύνολο των πολυωνύμων με πραγματικούς συντελεστές και ανεξάρτητη μεταβλητή το s .

Το $\mathbb{R}[s]$ εφοδιασμένο με τις δυαδικές πράξεις

Πρόσθεση $+$: $\mathbb{R}[s] \times \mathbb{R}[s] \rightarrow \mathbb{R}[s]$

Πολλαπλασιασμός \cdot : $\mathbb{R}[s] \times \mathbb{R}[s] \rightarrow \mathbb{R}[s]$

Και

ένα ουδέτερο στοιχείο για την πρόσθεση το οποίο συμβολίζουμε με 0

ένα ουδέτερο στοιχείο για τον πολλαπλασιασμό το οποίο συμβολίζουμε με 1

έτσι ώστε

Η Πρόσθεση να είναι

Επιμεριστική:

$$(a(s) + b(s)) + c(s) = a(s) + (b(s) + c(s))$$

$$\forall a(s), b(s), c(s) \in \mathbb{R}[s]$$

Εναλλακτική:

$$a(s) + b(s) = b(s) + a(s)$$

$$\forall a(s), b(s) \in \mathbb{R}[s]$$

Για το ουδέτερο στοιχείο

$$0: a(s) + 0 = a(s) \quad \forall a(s) \in \mathbb{R}[s]$$

\exists **αντίστροφο στοιχείο:** $\forall a(s), \exists$ **στοιχείο**

$$(-a(s)): \quad a(s) + (-a(s)) = 0$$

Ο πολλαπλασιασμός είναι

Επιμεριστικός:

$$(a(s) \cdot b(s)) \cdot c(s) = a(s) \cdot (b(s) \cdot c(s))$$

ΟΧΙ κατ'ανάγκη εναλλακτικός

Για το ουδέτρο στοιχείο 1:

$$a(s) \cdot 1 = 1 \cdot a(s) = a(s), \quad \forall a(s) \in \mathbb{R}[s]$$

$a \in \mathbb{R}[s], a \neq 0$ ~~το~~ a^{-1} **υπάρχει**

είναι δακτύλιος (ring).

Το $\mathbb{R}[s]$ είναι Ευκλείδιος δακτύλιος (Euclidian ring)

Δηλαδή

Υπάρχει μια συνάρτηση

$$\partial : \mathbb{R}[s] \rightarrow \mathbb{N} \quad (\mathbb{N} = \text{μη αρνητικοί ακέραιοι } 0, 1, 2, 3, \dots)$$

τέτοια ώστε για κάθε $a(s) \in \mathbb{R}[s], a(s) \neq 0$

γράφουμε

$$\partial a(s) = \deg a(s) \in \mathbb{N}$$

και το ονομάζουμε **βαθμό (degree)** του $a(s)$ και

1.

$$\text{για } a(s), b(s) \in \mathbb{R}[s], a(s)b(s) \neq 0$$

$$\deg[a(s)b(s)] \geq \deg a(s)$$

2.

$$\text{για καθε } a(s), b(s), b(s) \neq 0,$$

$$\text{υπάρχουν δύο στοιχεία } q(s), r(s) \in \mathbb{R}[s]$$

τέτοια ώστε

$$a(s) = b(s)q(s) + r(s)$$

και ή $r(s) = 0$ ή $\deg r(s) < \deg b(s)$.

Ένας $q \times r$ πολυωνυμικός πίνακας $A(s)$ είναι ένας $q \times r$ πίνακας τα στοιχεία του οποίου είναι πολυώνυμα στο $\mathbb{R}[s]$.

Π.χ.

$$A(s) = \begin{bmatrix} -2s^2 + 3s + 1 & s - 2 \\ 6s^3 + 5s & 3s^2 + 3s \\ s^4 - 3s^2 + 2s & 4s^3 + 2s^2 \end{bmatrix}$$

$$= \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} s^4 + \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 6 & 0 \\ 0 & 4 \end{bmatrix} s^3 + \begin{bmatrix} -2 & 0 \\ 0 & 3 \\ -3 & 2 \end{bmatrix} s^2 + \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 5 & 3 \\ 2 & 0 \end{bmatrix} s + \begin{bmatrix} 1 & -2 \\ 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

$$\in \mathbb{R}[s]^{3 \times 2}$$

Το σύνολο των $p \times q$ πολυωνυμικών πινάκων συμβολίζουμε με $\mathbb{R}[s]^{p \times q}$.

Ορισμός. Τάξη ενός πολυωνυμικού πίνακα

$T(s) \in \mathbb{R}[s]^{p \times q}$ ονομάζεται το $p \times q$

Ένας πολυωνυμικός πίνακας $T(s) \in \mathbb{R}[s]^{p \times p}$

ονομάζεται $\mathbb{R}[s]$ -**unimodular** ή απλώς **unimodular** αν

υπάρχει πολυωνυμικός πίνακας $\hat{T}(s) \in \mathbb{R}[s]^{p \times p}$ τέτοιος ώστε $T(s)\hat{T}(s) = I_p \Leftrightarrow \det T(s) = c \in \mathbb{R}, c \neq 0$.

Παράδειγμα

$$p = 2, \quad T(s) = \begin{bmatrix} s+2 & 3 \\ 1 & 0 \end{bmatrix} \in \mathbb{R}[s]^{2 \times 2},$$

$$\det T(s) = -3$$

είναι unimodular.

Ορισμός Βαθμός (degree) ενός πολυωνυμικού πίνακα $T(s) \in \mathbb{R}[s]^{p \times q}$, $\deg T(s)$, ορίζεται ο μέγιστος βαθμός όλων των μεγίστης τάξης (μη μηδενικών) υπό οριζουσών του $T(s)$.

Παράδειγμα

$$T(s) = \begin{bmatrix} (s+1)^2 & 0 \\ 1 & 1 \\ 0 & s+1 \end{bmatrix}, m_{12}(s) = (s+1)^2, m_{13}(s) = (s+1)^3$$

$$m_{23}(s) = s+1, \quad \deg T(s) = \max \{2, 3, 1\} = 3$$

Πόρισμα

Αν $p = q$ και $\det T(s) \neq 0$,

$$\deg T(s) = \deg[\det T(s)]$$

Παράδειγμα

$$T(s) = \begin{bmatrix} s+2 & 3s^2+1 \\ 2 & s^3 \end{bmatrix} \in \mathbb{R}[s]^{2 \times 2}$$

$$\begin{aligned} \deg T(s) &= \deg[\det T(s)] \\ &= \deg((s+2)s^3 - 2(3s^2+1)) = 3 \end{aligned}$$

Πόρισμα

$T(s) \in \mathbb{R}[s]^{p \times p}$ είναι unimodular αν $\deg T(s) = 0$

Πόρισμα

Αν $p = 1$ ή $q = 1$ αν δηλαδή ο πίνακας είναι πολυωνυμικό άνυσμα γραμμής ή στήλης

$$t(s) = [t_1(s) \quad t_2(s) \quad \dots \quad t_q(s)] \in \mathbb{R}[s]^{1 \times q}$$

$$\deg t(s) = \max_{i=1,2,\dots,q} \{t_i(s)\}$$

$$t(s) = \begin{bmatrix} t_1(s) \\ t_2(s) \\ \vdots \\ t_p(s) \end{bmatrix} \in \mathbb{R}[s]^p$$

$$\deg t(s) = \max_{i=1,2,\dots,p} \{t_i(s)\}$$

Παράδειγμα

$$t(s) = \begin{bmatrix} 3s^2 + 4s + 2 \\ s + 2 \\ s^3 \\ 4s \end{bmatrix} \in \mathbb{R}[s]^4, \quad \deg t(s) = 3$$

Το σώμα των πραγματικών ρητών συναρτήσεων

$$\mathbb{R}(s) = \left\{ t(s) \mid t(s) = \frac{n(s)}{d(s)}, n(s), d(s) \in \mathbb{R}[s], d(s) \neq 0 \right\}$$

Το σύνολο των διατεταγμένων - p -άδων ρητών συναρτήσεων $\mathbb{R}(s)^p$:

$$\mathbb{R}(s)^p = \left\{ t(s) \mid t(s) = \begin{bmatrix} t_1(s) \\ t_2(s) \\ \vdots \\ t_p(s) \end{bmatrix}, t_i(s) \in \mathbb{R}(s) \right\}$$

αποτελεί γραμμικό ανυσματικό χώρο

με πρόσθεση δύο στοιχείων:

$$t(s) = \begin{bmatrix} t_1(s) \\ t_2(s) \\ \vdots \\ t_p(s) \end{bmatrix} \in \mathbb{R}(s)^p, u(s) = \begin{bmatrix} u_1(s) \\ u_2(s) \\ \vdots \\ u_p(s) \end{bmatrix} \in \mathbb{R}(s)^p$$

την

$$t(s) + u(s) = \begin{bmatrix} t_1(s) + u_1(s) \\ t_2(s) + u_2(s) \\ \vdots \\ t_p(s) + u_p(s) \end{bmatrix} \in \mathbb{R}(s)^p$$

και πολλαπλασιασμό ενός στοιχείου:

$$t(s) = \begin{bmatrix} t_1(s) \\ t_2(s) \\ \vdots \\ t_p(s) \end{bmatrix} \in \mathbb{R}(s)^p$$

με ένα στοιχείο $q(s) \in \mathbb{R}(s)$

την

$$q(s)t(s) = \begin{bmatrix} q(s)t_1(s) \\ q(s)t_2(s) \\ \vdots \\ q(s)t_p(s) \end{bmatrix} \in \mathbb{R}(s)^p$$

$\mathbb{R}(s)^p$ ονομάζεται **πραγματικός ανυσματικός χώρος ρητών συναρτήσεων. (real rational vector space)**

Τα στοιχεία $t(s) \in \mathbb{R}(s)^p$ ονομάζονται **ανύσματα πραγματικών ρητών συναρτήσεων**.

Γραμμική εξάρτηση k στοιχείων

$$t_i(s) \in \mathbb{R}(s)^p, \quad i = 1, 2, \dots, k$$

k στοιχεία $t_i(s) \in \mathbb{R}(s)^p, \quad i = 1, 2, \dots, k$ είναι $\mathbb{R}(s)$ –**γραμμικώς εξηρημένα** αν υπάρχουν k ρητές συναρτήσεις $a_1(s), a_2(s), \dots, a_k(s) \in \mathbb{R}(s)$ (με $a_i(s) \neq 0$ για τουλάχιστο ένα $i = 1, 2, \dots, k$) έτσι ώστε

$$a_1(s)t_1(s) + a_2(s)t_2(s) + \dots + a_k(s)t_k(s) = 0 \in \mathbb{R}(s)^p \quad (1.1)$$

Αντιθέτως αν, η (1.1) συνεπάγεται ότι

$$a_i(s) = 0, \quad \forall i = 1, 2, \dots, k$$

τότε τα k στοιχεία $t_i(s) \in \mathbb{R}(s)^p, \quad i = 1, 2, \dots, k$ είναι $\mathbb{R}(s)$ –γραμμικώς ανεξάρτητα.

RANK ενός πίνακα ρητών συναρτήσεων.

Με $\mathbb{R}(s)^{p \times m}$ συμβολίζουμε το σύνολο των $p \times m$ πινάκων ρητών συναρτήσεων.

Αν $T(s) \in \mathbb{R}(s)^{p \times m}$ τότε ο πίνακας $T(s)$ ονομάζεται **πίνακας πραγματικών ρητών συναρτήσεων**.

Το **rank** ενός $T(s) \in \mathbb{R}(s)^{p \times m}$ επάνω από το σώμα $\mathbb{R}(s)$ το οποίο συμβολίζουμε

$$\text{rank}_{\mathbb{R}(s)} T(s)$$

είναι ο αριθμός των γραμμικώς $\mathbb{R}(s)$ -ανεξαρτήτων γραμμών ή στηλών του $T(s)$.

Πρόταση

Έστω

$$T(s) \in \mathbb{R}[s]^{p \times m}, \quad \text{rank}_{\mathbb{R}(s)} T(s) = p$$

$$T_L(s) \in \mathbb{R}[s]^{p \times p}, \quad \text{rank}_{\mathbb{R}(s)} T_L(s) = p \text{ και}$$

$$\bar{T}(s) := T_L(s)T(s) \in \mathbb{R}[s]^{p \times m}$$

$$\begin{array}{c}
 \begin{array}{|c|} \hline p \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline \bar{T}(s) \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|} \hline p \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline T_L(s) \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline T(s) \\ \hline \end{array} \\
 \begin{array}{|c|} \hline m \\ \hline \end{array} \qquad \begin{array}{|c|} \hline p \\ \hline \end{array} \begin{array}{|c|} \hline m \\ \hline \end{array}
 \end{array}$$

$$\deg \bar{T}(s) = \deg T_L(s) + \deg T(s)$$

$$\deg \bar{T}(s) \geq \deg T(s)$$

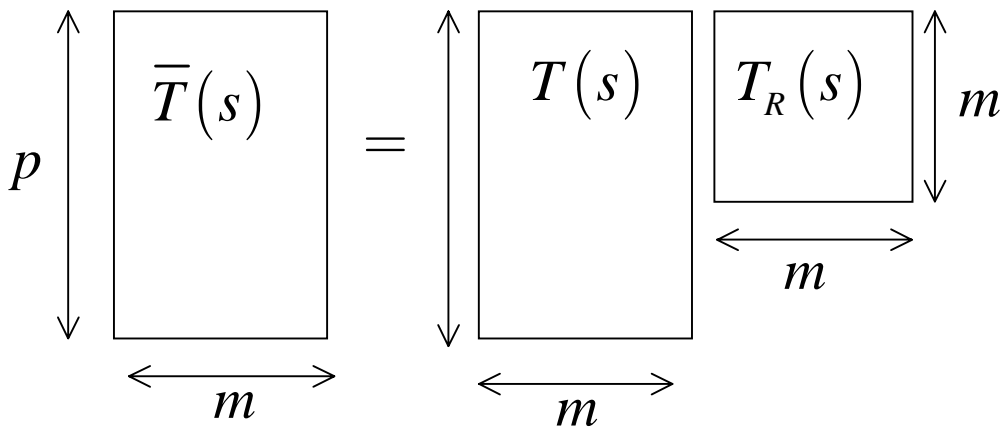
και $\deg \bar{T}(s) = \deg T(s)$ ανν $T_L(s) \in \mathbb{R}[s]^{p \times p}$ είναι **unimodular**.

Επίσης αν

$$T(s) \in \mathbb{R}[s]^{p \times m}, \quad \text{rank}_{\mathbb{R}(s)} T(s) = m$$

$$T_R(s) \in \mathbb{R}[s]^{p \times p}, \quad \text{rank}_{\mathbb{R}(s)} T(s) = m$$

$$\bar{T}(s) := T(s)T_R(s) \in \mathbb{R}[s]^{p \times m}$$

$$\deg \bar{T}(s) = \deg T(s) + \deg T_R(s)$$

$$\deg \bar{T}(s) \geq \deg T(s)$$

και $\deg \bar{T}(s) = \deg T(s)$ αν και μόνο αν

$T_R(s) \in \mathbb{R}[s]^{m \times m}$ είναι **unimodular**.

Έστω

$$T(s) \in \mathbb{R}[s]^{p \times m}, \quad \text{rank}_{\mathbb{R}(s)} T(s) = \min(p, m)$$

και

$$T(s) = \begin{bmatrix} \bar{t}_1(s) \\ \bar{t}_2(s) \\ \vdots \\ \bar{t}_p(s) \end{bmatrix} = [t_1(s) \quad t_2(s) \quad \dots \quad t_m(s)]$$

$$\bar{t}_i(s) \in \mathbb{R}[s]^{1 \times m}, \quad i = 1, 2, \dots, p \text{ οι γραμμές του } T(s)$$

$$t_j(s) \in \mathbb{R}[s]^{p \times 1}, \quad j = 1, 2, \dots, m \text{ οι στήλες του } T(s)$$

Ορισμός

Η πολυπλοκότητα των γραμμών $c_r(T)$ (των στηλών

$c_c(T)$) του $T(s)$ (*column (row) complexity*) είναι το

άθροισμα των βαθμών των γραμμών (στηλών) του $T(s)$

$$c_r(T) = \sum_{i=1}^p \deg \bar{t}_i(s) \quad \left(c_c(T) = \sum_{j=1}^m \deg t_j(s) \right)$$

Αν $p \leq m$ ($p \geq m$), και εφόσον κάθε οριζουσα

p -τάξεως (m -τάξεως) είναι αλγεβρικό άθροισμα

γινομένων πολυωνύμων, ένα από κάθε στήλη (γραμμή)

του $T(s)$, ο μέγιστος βαθμός μεταξύ των βαθμών όλων

των οριζουσών τάξης $p(m)$ του $T(s)$, δηλαδή ο βαθμός $\deg T(s)$ του $T(s)$ δεν μπορεί να υπερβαίνει την πολυπλοκότητα των γραμμών $c_r(T)$ (των στηλών $c_c(T)$) του $T(s)$.

Δηλαδή είναι πάντα

$$c_r(T) \geq \deg T(s) \quad (c_c(T) \geq \deg T(s))$$

Παράδειγμα

$$T(s) = \begin{bmatrix} (s+1)^2 & 0 \\ 1 & 1 \\ 0 & s+1 \end{bmatrix}, m_{12}(s) = (s+1)^2, m_{13}(s) = (s+1)^3$$

$$m_{23}(s) = s+1, \quad \deg T(s) = \max\{2, 3, 1\} = 3$$

$$c_c = 2 + 1 = 3 = \deg T(s)$$

$$T(s) = \begin{bmatrix} (s+1)^2 & s^2 \\ 1 & 1 \\ 0 & s+1 \end{bmatrix}, \deg T(s) = \max\{1, 3, 1\} = 3$$

$$c_c = 4 > \deg T(s) = 3$$

**ΚΑΝΟΝΙΚΟΤΗΤΑ ΓΡΑΜΜΩΝ (ΣΤΗΛΩΝ)
ΠΟΛΥΩΝΥΜΙΚΟΥ ΠΙΝΑΚΑ (column (row)
properness)**

Έστω

$$T(s) \in \mathbb{R}[s]^{p \times m}, \quad \text{rank}_{\mathbb{R}(s)} T(s) = \min(p, m)$$

και

$$T(s) = \begin{bmatrix} \bar{t}_1(s) \\ \bar{t}_2(s) \\ \vdots \\ \bar{t}_p(s) \end{bmatrix} = [t_1(s) \quad t_2(s) \quad \dots \quad t_m(s)]$$

$$\bar{t}_i(s) \in \mathbb{R}[s]^{1 \times m}, \quad i = 1, 2, \dots, p \text{ οι γραμμές του } T(s)$$

$$t_j(s) \in \mathbb{R}[s]^{p \times 1}, \quad j = 1, 2, \dots, m \text{ οι στήλες του } T(s)$$

Έστω

$$r_i = \deg \bar{t}_i(s), \quad i = 1, 2, \dots, p$$

$$q_j = \deg t_j(s), \quad j = 1, 2, \dots, m$$

έτσι ώστε

$$\bar{t}_i(s) = \sum_{k=0}^{r_i} \bar{t}_{ik}^\tau s^k, \quad i = 1, 2, \dots, p$$

$$t_j(s) = \sum_{k=0}^{q_j} t_{jk} s^k, \quad j = 1, 2, \dots, m$$

όπου

$$\begin{aligned} \bar{t}_{ik}^\tau &\in \mathbb{R}^{1 \times m}, \quad i = 1, 2, \dots, p \quad k = 0, 1, 2, \dots, r_i \\ t_{jk} &\in \mathbb{R}^{p \times 1}, \quad j = 1, 2, \dots, m \quad k = 0, 1, 2, \dots, q_j \end{aligned}$$

και ο $T(s)$ να γράφεται ως

$$T(s) = \text{diag} \left[s^{r_1} \quad s^{r_2} \quad \dots \quad s^{r_p} \right] \begin{bmatrix} \bar{t}_{1r_1}^\tau \\ \bar{t}_{1r_2}^\tau \\ \vdots \\ \bar{t}_{1r_p}^\tau \end{bmatrix} + T_r(s)$$

ή ως

$$T(s) = \begin{bmatrix} t_{1q_1} & t_{2q_2} & \dots & t_{mq_m} \end{bmatrix} \text{diag} \left[s^{q_1} \quad s^{q_2} \quad \dots \quad s^{q_m} \right] + T_c(s)$$

Ορισμός

Ο πίνακας

$$\begin{bmatrix} \bar{t}_{1r_1}^\tau \\ \bar{t}_{1r_2}^\tau \\ \vdots \\ \bar{t}_{1r_p}^\tau \end{bmatrix} =: [T(s)]_r^h \in \mathbb{R}^{p \times m}$$

ονομάζεται **μεγιστοβάθμιος ως προς τις γραμμές πίνακας συντελεστής** του $T(s)$. (**highest row degree coefficient matrix**)

Ο πίνακας

$$\begin{bmatrix} t_{1q_1} & t_{2q_2} & \dots & t_{mq_m} \end{bmatrix} =: [T(s)]_c^h \in \mathbb{R}^{p \times m}$$

ονομάζεται **μεγιστοβάθμιος ως προς τις στήλες πίνακας συντελεστής** του $T(s)$. (**highest column degree coefficient matrix**)

Παράδειγμα

$$T(s) = \begin{bmatrix} 2s^2 + 3s + 1 & 1 \\ 5s + 2 & s^2 \\ 5s^2 + 2s & -s^3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 0 \\ 5 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} s^2 & 0 \\ 0 & s^3 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 2s + 1 & 1 \\ s + 2 & s^2 \\ 2s & 0 \end{bmatrix}$$

$$[T(s)]_c^h = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 0 \\ 5 & -1 \end{bmatrix}$$

$$T(s) = \begin{bmatrix} 2s^2 + 3s + 1 & 1 \\ 5s + 2 & s^2 \\ 5s^2 + 2s & -s^3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} s^2 & 0 & 0 \\ 0 & s^2 & 0 \\ 0 & 0 & s^3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 1 \\ 0 & -1 \end{bmatrix}$$

$$+ \begin{bmatrix} 3s + 1 & 1 \\ 5s + 2 & 0 \\ 5s^2 + 2s & 0 \end{bmatrix}$$

$$[T(s)]_c^h = \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 1 \\ 0 & -1 \end{bmatrix}$$

Ορισμός. $T(s) \in \mathbb{R}[s]^{p \times m}$ ονομάζεται **κανονικός ως προς τις γραμμές του (κανονικός ως προς τις στήλες του)** (column (row) proper) αν

$$\text{rank}_{\mathbb{R}} [T(s)]_r^h = \min \{p, m\}$$

$$\left(\text{rank}_{\mathbb{R}} [T(s)]_c^h = \min \{p, m\} \right)$$

Παράδειγμα

$$T(s) = \begin{bmatrix} (s+1)^2 & 0 \\ 1 & 1 \\ 0 & s+1 \end{bmatrix}, \text{rank}_{\mathbb{R}} [T(s)]_r^h = \text{rank}_{\mathbb{R}} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = 2$$

είναι **row proper**

$$\text{rank}_{\mathbb{R}} [T(s)]_c^h = \text{rank}_{\mathbb{R}} \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = 2 \text{ είναι column proper.}$$

$$T(s) = \begin{bmatrix} 2s^2 + 3s + 1 & s^2 + 2 & s \\ 4s^3 & s^3 + 4s & 3s^2 + 3 \end{bmatrix} \in \mathbb{R}[s]^{2 \times 3}$$

$$[T(s)]_r^h = \begin{bmatrix} 2 & 1 & 0 \\ 4 & 1 & 0 \end{bmatrix}, [T(s)]_c^h = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 4 & 1 & 3 \end{bmatrix}$$

είναι **row proper** και **δεν είναι column proper**

$$T(s) = \begin{bmatrix} s+1 & 3s^2+2 \\ 1 & 0 \\ 2 & -s \end{bmatrix}$$

$$[T(s)]_r^h = \begin{bmatrix} 0 & 3 \\ 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix}, \quad [T(s)]_c^h = \begin{bmatrix} 1 & 3 \\ 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

είναι row proper και δεν είναι column proper.

Πρόταση

Έστω $T(s) \in \mathbb{R}(s)^{p \times m}$, $\text{rank}_{\mathbb{R}(s)} T(s) = p (= m)$.

Ο $T(s)$ είναι row (column) proper αν και μόνο αν η πολυπλοκότητα γραμμών $c_r(T)$ (στηλών $c_c(T)$) ισούται με τον βαθμό $\deg T(s)$

Δηλαδή

$T(s)$ είναι row proper $\Leftrightarrow c_r(T) = \deg T(s)$

$T(s)$ είναι column proper $\Leftrightarrow c_c(T) = \deg T(s)$